

PŁAZY

Roztoczańskiego
Parku Narodowego
i Roztocza

Traszka grzebieniasta – zagrożony gatunek europejskiego programu ochrony Natura 2000 (PS/LTO)

Wydawca:

© Copyright by Roztoczański Park Narodowy

Opracowanie merytoryczne i redakcja:

Wydawnictwo Lipiec

na podstawie materiałów udostępnionych
przez Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne
oraz Zamojskie Towarzystwo Przyrodnicze

Tekst: **Przemysław Stachyra (LTO)**

Autorzy fotografii: **Paweł Marczakowski (PM/LTO),
Przemysław Stachyra (PS/LTO), Jarosław Wawerski (JW/LTO)**

Fotografia na okładce (1. strona) – rzekotka wschodnia
Przemysław Stachyra (LTO)

Fotografia na okładce (4. strona) – kumak nizinny
Przemysław Stachyra (LTO)

Skład i druk:

Zapól Sobczyk Spółka komandytowa

al. Piastów 42, 71-062 Szczecin

www.zapol.com.pl

Zwierzyniec 2022

ISBN: 978-83-954586-6-8

Publikację wydano w ramach projektu:

Nr POIiS.02.04.00-00-0020/18

„Ochrona gatunków i siedlisk Natura 2000 na obszarze Roztoczańskiego Parku Narodowego”
współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

**Fundusze
Europejskie**

Infrastruktura i Środowisko

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

PŁAZY

Roztoczańskiego Parku Narodowego i Roztocza

Zwierzyniec 2022

(...)

*Koło jeziora
Z wieczora
Chłopcy wkoło biegały
I na żaby czuwały:
Skoro która wypływała,
Kamieniem w łeb dostawała.
Jedna z nich, śmielszej natury,
Wystawiwszy łeb do góry,
Rzekła: „Chłopcy, przestańcie, bo się źle bawicie!
Dla was to jest igraszka, nam idzie o życie”.*

*Ignacego Krasickiego
Bajki nowe „Dzieci i żaby”*

Ten wymowny w przesłaniu wiersz obrazuje postawę człowieka względem otaczającej przyrody, której postaciami są jedne z najbardziej zagrożonych grup gatunków – płazy. Sposób w jaki opisał to człowiek uczony i wrażliwy na piękno otoczenia, które wyjątkowo okraszał przemyślanymi słowami, obnaża też naszą naturę jako istot, w których nie udało się w pełni zdeponować potrzebnej w codziennym życiu mądrości.

Te małe zwierzęta, całkowicie bezbronne względem wszystkich i wszystkiego co wokół zachodzi, z każdą niemal chwilą stają w obliczu wymierania, znikając wraz z niesionym przez człowieka postępem.

TRASZKI, ŻABY I ROPUCHY – roztoczańskie płazy (czyli praktyka, której wciąż brakuje w szkole)

Wiedza przeciętnego człowieka na temat płazów jest często ograniczona do kilku słów zazwyczaj błędnie identyfikowanych gatunków: żaba, ropucha i rzekotka. Do tego dochodzą utarte poglądy o zbawiennej roli bocianów połykających żaby – co z faktami w ogóle nie koresponduje. Więc w trzeciej dekadzie XXI wieku wciąż posługujemy się zabobonami i nadal nie może do nas dotrzeć wiedza podstawowa.

Na Rostoczu zanotowano dotychczas 15 gatunków płazów: 3 z rodziny płazów ogoniastych oraz 12 bezogonowych, co stanowi ponad 70% krajowych zasobów batrachofauny (bo tak fachowo nazywana jest ta grupa zwierząt). Wśród płazów w regionie nie zanotowano dotychczas gatunków obcych i inwazyjnych.

Płazy Rostocza – liczba gatunków, liczebność i ochrona prawna

- Status: + – rzadki/zanikający, ++ – rozpowszechniony/liczny, ? – nieznan, † – wymarły, x – gatunek obcy inwazyjny (introdukowany);
- Trend populacji: ↑ – progres, ↓ – regres, ↔ – stabilizacja, ⇕ – fluktuacja, ? – nieznan;
- Ochrona prawna: ś – ścista (s – strefowa), c – częściowa;
- Status ochronny: Natura 2000 (HD2/4 – Załącznik II/IV Dyrektywy Siedliskowej), IUCN – IUCN Red List, Bern – Konwencja Berneńska (załącznik II).

Lp.	Gatunek	Status i trend	Ochrona prawna	Natura 2000	IUCN	Konw.
1	Salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i>	?i/?	ś			
2	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	+/↓	ś	HD2/4	+	Bern
3	Traszka zwyczajna <i>Lissotriton vulgaris</i>	+/↔	c			
4	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	+/↓	ś	HD2/4	+	Bern
5	Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	+/⇕	ś	HD4		Bern
6	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	++/⇕	c	HD4		
7	Ropucha zielona <i>Pseudepidalea viridis</i>	+/↓	ś			Bern
8	Paskówka <i>Epidalea calamita</i>	+/⇕	ś			Bern
9	Rzekotka wschodnia <i>Hyla orientalis</i>	+/↓	ś	HD4		Bern
10	Żaba jeziorkowa <i>Pelophylax lessonae</i>	++/⇕	c	HD4		
11	Żaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i>	++/⇕	c			
12	Żaba śmieszka <i>Pelophylax ridibundus</i>	+/↓	c			
13	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	++/⇕	c			
14	Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	++/⇕	ś			Bern
15	Żaba zwinka <i>Rana dalmatina</i>	+/↑	ś	HD4	+	Bern
Razem		14–15	9ś/6c	2 HD2/ 7 HD4	3	8

Kluczowymi ostojami płazów na Roztoczu są zwarte kompleksy starych lasów, wzbogacone mokradłami Roztoczańskiego Parku Narodowego i nieodległego rezerwatu przyrody Debry, Bagno Tałandy wraz z doliną Gorajki (bory bagienne, stare olsy i torfowiska niskie), Uroczysko Jęzior k. Józefowa (torfowiska przejściowe, bory bagienne i naturalne zbiorniki śródleśne), dolina górnego Wieprza ze stawami w Tarnawatce i Hutkach oraz otaczające je lasy (w tym rezerwat przyrody Święty Roch), obszary torfowisk i borów bagiennych koło Kunek (w tym pobliski rezerwat przyrody Zarośle), obszar między Narolem a Wolą Wielką (z rezerwatem Źródła Tanwi), uroczysko Minokąt k. Narola w tym rezerwat przyrody Minokąt (naturalne zbiorniki eutroficzne), łągi strefy krawędziowej Roztocza – zwłaszcza w rezerwach przyrody Szum, Czartowe Pole i Nad Tanwią, dolina Sołokiji z ciągiem zatopionych olsów między Lubyczą Królewską a Hrebennem oraz stawy w Hrebennem.

Śródleśne mokradła stanowią miejsce życia większości gatunków roztoczańskich płazów (JW/LTO)

Naturalny zbiornik wodny w otoczeniu torfowisk koło Kunek u podnóża Wapielni (PS/LTO)

Stawy Echo Roztoczańskiego Parku Narodowego stanowią doskonałe środowisko życia i rozmnażania wielu gatunków płazów (PM/LTO)

Śródlęgowe rozlewiska to zanikające miejsca rozrodu m.in. ginących kumaków i coraz rzadszych rzekotek (PS/LTO)

Płazy ogoniaste reprezentują 3 gatunki, z których salamandra plamista ma niejasny status występowania wskutek nielegalnego wsiedlenia w końcu lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku w Rostoczańskim Parku Narodowym. Jediną obserwacją mogącą wskazywać na naturalne pochodzenie było stwierdzenie jednego osobnika w odpowiednim biotopie – w parowie Potoku Łosinieckiego k. Suśca.

Niemniej jednak fakt wpuszczenia tego górskiego gatunku do roztoczańskich lasów nakazuje w świetle aktualnej wiedzy uznać naturalne występowanie tego gatunku na Roztoczu za mało prawdopodobne. Spośród traszek (często nieodróżnianych od jaszczurek – przedstawicieli gadów), najliczniejszą jest traszka zwyczajna występująca w całym regionie, zasiedlając większość zbiorników wodnych zlokalizowanych w lasach i w ich bliskim są-

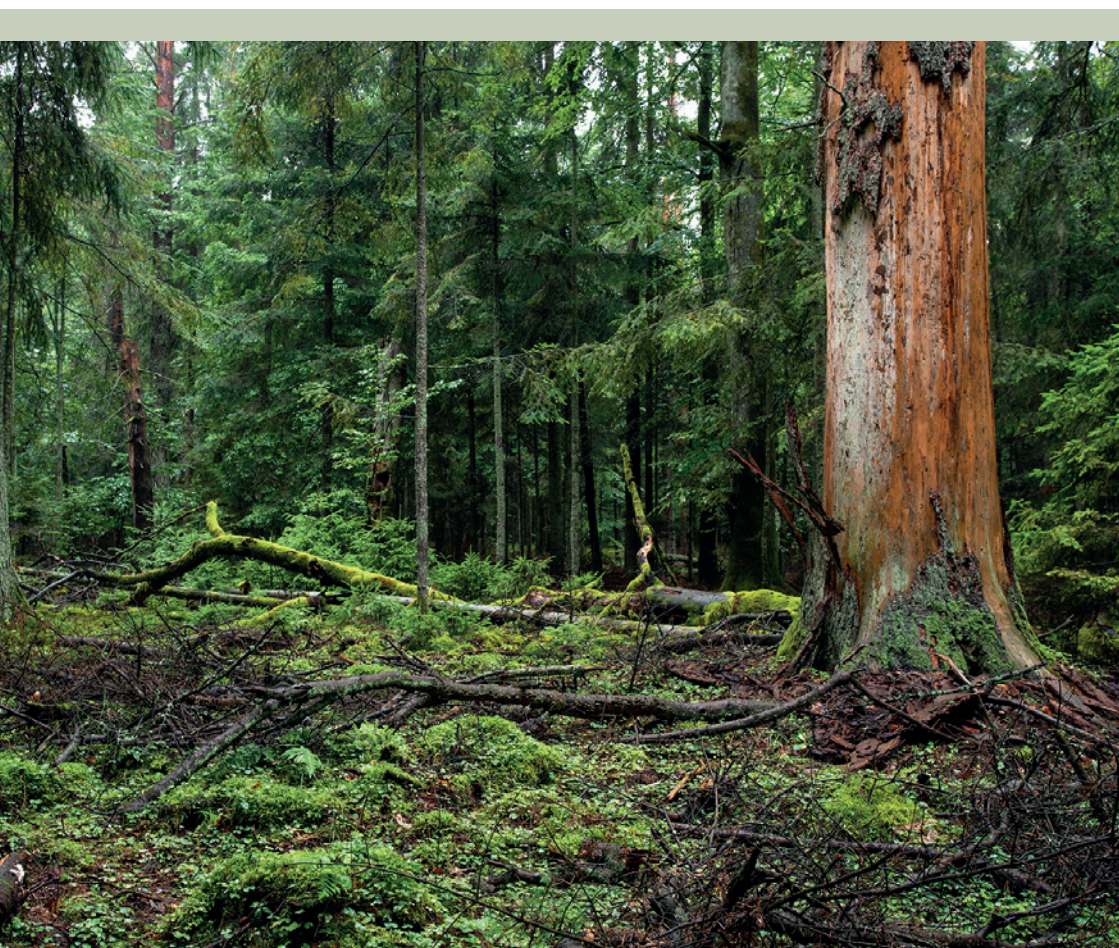
Traszka zwyczajna (PS/LTO)

siedztwie, w dolinach rzecznych, zarastających rowach meloracyjnych oraz nawet w okresowo wypełnionych wodą koleinach czy zagłębieniach terenu. Traszka grzebieniasta natomiast rozmieszczona jest bardzo nierównomiernie, zasiedlając specyficzne (nie wszystkie jakie są dostępne) zbiorniki wodne w obrębie lub pobliżu rozległych dojrzałych kompleksów leśnych (często z udziałem jodły), niejednokrotnie w bliskości starych kamieniołomów. Gatunek ten znalazł się na liście zagrożonych w Europie, toteż ujęty został w projekcie ochronnym ponad granicami państw, znanym jako sieć Natura 2000. Na Roztoczu najważniejszym refugium tej traszki jest Roztoczański Park Narodowy. To tu, na podstawie najnowszych

Traszka grzebieniasta (PS/LTO)

wyników badań, występuje najliczniejsza regionalna i jedna z ważniejszych w Polsce populacja tego gatunku. Poza Parkiem, ważnymi lokalnie ostojami traszki grzebieniastej są większe kompleksy leśne zogniskowane wokół roztoczańskich rezerwatów przyrody (Szum, Debry, Święty Roch, Zarośle) oraz rozrzeźbione debrami i wądołami lasy Roztocza Wschodniego. Obie traszki zimują w starych lasach, dawnych kamieniołomach (szczelinach pomiędzy kamieniami lub warstwowo ułożonymi pokładami kamienia) oraz starych lub opuszczonych zabudowaniach z dominacją architektury drewnianej i kamiennej (wykorzystującej lokalny budulec – opokę oraz kamień józefowski lub bruśnieński).

Cieniste bory jodłowe w pobliżu cieków wodnych bogate w leżące butwiejące pnie stanowią środowisko życia traszki grzebieniastej (PM/LTO)

Wilgotne wąwozy i jary sprzyjają występowaniu płazów, stanowiąc m.in. zimowiska... (PM/LTO)

...oraz miejsca rozrodu (PM/LTO)

Płazy bezogonowe, liczące 11 gatunków, grupują gatunki zarówno dość liczne i szeroko rozprzestrzenione, jak i gatunki rzadkie występujące lokalnie lub punktowo. Wśród nich są grupy gatunków dość podobnych wyglądem do siebie ale z kolei wyraźnie różniące się wydawanym głosem. To pozwala nie tylko na ich wykrywanie w terenie, ale również w ich identyfikacji gatunkowej. Większość bowiem posiada charakterystyczne głosy godowe słyszalne niekiedy z dużych (czasem „wielokilometrowych”) odległości. Są jednak i takie, które mimo iż posiadają „swoją mowę”, nie są dobrze „słyszalne”, a przez to i słabo wykrywalne lub po prostu mało znane.

Żaba trawna (PM/LTO)

Żaba zwinka (PS/LTO)

Żaba jeziorkowa (PM/LTO)

Położone w kompleksach leśnych olsy z zastoiskiem wody przyciągają zarówno płazy, jak i gady (PM/LTO)

Do grupy gatunków o szerokim rozprzestrzenieniu i jeszcze dość licznych należą: ropucha szara, żaba jeziorkowa, żaba wodna (zwane żabami zielonymi) oraz żaba trawna (przedstawiciel żab brunatnych). Notowane są w całym regionie w obszarach dogodnych siedlisk: na większości zbiorników wodnych sąsiadujących z lasami, w dolinach rzecznych, w wilgotnych lasach (borach bagiennych, olsach, łęgach), w których zwykle występują niewielkie zbiorniki i zastoiska, niekiedy też z dala od wody (np. na polach, w borach świeżych), gdzie stwierdzone są zazwyczaj ropucha szara i żaba trawna. Prawdopodobnie dość szeroko rozmieszczona jest również grzebiuszka ziemna, jednak z uwagi na skryty tryb życia oraz subtelny głos informacje o jej faktycznym rozprzestrzenieniu są niekompletne. Dość licznie (lokalnie) występuje bowiem na śródlęśnych eutroficznych zbiornikach wodnych (w tym stawach rybnych) i zbiornikach w sąsiedztwie torfowisk i borów bagiennych.

Ropucha szara (PM/LTO)

Ropucha zielona podczas godów (PS/LTO)

Ropucha zielona (PM/LTO)

Grzebiuszka ziemna (PM/LTO)

Pozostałe gatunki roztoczańskich płazów występują lokalnie lub punktowo i zaliczane są do rzadkich lub zanikających, prawdopodobnie z jednym wyjątkiem...

Ropuchy, zielona i paskówka, obserwowane są najczęściej w zbiornikach powstałych w wyniku eksploatacji surowców (piasku lub gliny), rzadziej w okresowych rozlewiskach i stawach. Pierwsza z nich notowana jest na pojedynczych stanowiskach w całym regionie, m.in. w stawach rybnych oraz w wilgotnych lub okresowo zalanych fragmentach dolin rzecznych będących pozostałościami torfowisk niskich oraz w śródpolnych oczkach wodnych (jeziorach krasowych). Trudno zauważalna z uwagi na kryptyczne ubarwienie, wykorzystywane m.in. przez wojsko w umundurowaniu polowym.

Paskówka to najrzadsza ropucha, tak w regionie jak i w kraju. Na Rztoczu efemerycznie pojawia się podczas wilgotniejszych lat w śródpolnych rozlewiskach, w tym cennych jeziorach krasowych (głównie w pobliżu Tomaszowa Lubelskiego), wyrobiskach piachu lub gliny i okresowych zastoiskach w obniżeniach terenu. Jest prawdopodobnie wytrzymałym i długodystansowym wędrowcem, przemierzającym mokradłowymi korytarzami ekologicznymi długie trasy w poszukiwaniu dogodnych do życia warunków. Prawdopodobnie podczas takiej właśnie wędrówki udało się stwierdzić ten gatunek w Rztoczańskim Parku Narodowym, w którym preferowanych przez paskówkę biotopów nie ma zbyt wiele.

Żaba śmieszka (PS/LTO)

Paskówka (PS/LTO)

Największa z naszych krajowych żab (z grupy „zielonych”), żaba śmieszka, niewiele ustępująca gąbarytami ropusze szarej (a czasami od niej większa), obecnie występuje (i rozmnaża się) jedynie w stawach w rejonie Krasnobrodu i Hrebenne-go, choć czasami, podczas podejmowanych dalekich wędrówek, może pojawiać się w innych miejscach, m.in. w strumieniu Świerszcz w Roz-

toczańskim Parku Narodowym, gdzie od lat pozostaje gatunkiem skrajnie nie-licznym i zanikającym. Pozostałe gatunki żab, tym razem z grupy „brunatnych”, aktualnie rzadkie taksony w regionie, ale stan ten prawdopodobnie będzie ulegał istotnym zmianom. Niegdyś znacznie liczniejsza żaba moczarowa staje się obecnie coraz rzadziej spotykanym gatunkiem. Często towarzyszy żabie trawnej, ale nigdy przy niej nie jest tak liczna. I w odróżnieniu od niej woli stałe lub okresowe płytkie zbiorniki w rozległych dolinach rzecznych, aniżeli niewielkie śródlądne zbiorniki. Najrzadszym zaś gatunkiem, o niewielkim jak dotąd rozprzestrzenieniu, jest żaba zwinka, której stwierdzenie udokumentowano dopiero w roku 2015 w Roztoczańskim Parku Narodowym. Od tego momentu jej liczebność i zasięg, zwłaszcza w miejscu pierwszej obserwacji, wyraźnie rośnie i miejscami żaba zwinka liczniejsza jest od najliczniejszej dotąd żaby trawnej. Gatunek ten preferuje ponad wszystko małe, śródlądne zbiorniki wodne, na których w ostatnich latach jest zdecydowanym dominan-tem.

Śródleśne strumienie stanowią miejsce hibernacji niektórych gatunków oraz ważny korytarz migracji... (PM/LTO)

... zaś śródleśne zbiorniki – miejsca rozrodu wielu rzadkich gatunków, m.in. traszek grzebieniastych (PS/LTO)

KIEDYŚ POSPOLITE, DZIŚ GINĄCE wyjątkowe płazy naszych lasów, łąk i pól

Spośród płazów Rostocza i jego sąsiedztwa dwa ostatnie w rankingu gatunki wskutek antropopresji, zmian siedliskowych a w ostatnich latach również suszy, są szczególnie zagrożone regresem lub nawet lokalnym zanikiem – kumak nizinny *Bombina bombina* i rzekotka wschodnia *Hyla orientalis*.

Zagrożony w Europie kumak nizinny, z powszechnie znanego i dość pospolitego płaza zamieszkującego nawet niewielkie kałuże pośród wsi, stał się gatunkiem rzadkim, a gdzieś tam wyginął. Jego charakterystyczny głos, pojedyncze „pohukiwanie” oraz chóralne, przyjemne dla ucha (często wykorzystywane w polskich filmach) odzywanie się o zmroku i przez całą noc (od maja do lipca) zna prawie każdy. Lubi płytkie zbiorniki pośród łąk (zagłębienia w dolinach rzek), naturalne zbiorniki śródleśne, płytkie i zarośnięte stawy rybne oraz wyrobiska (glinianki, piaskownie), a także inne mniej typowe zbiorniki takie jak kałuże (pośród wsi, na drogach) i koleiny na łąkach, polach oraz lasach. Wspólnym mianownikiem tych mokradeł są przede wszystkim: obecność pokarmu (bezkręgowców), obecność płycizn, roślinność porastająca obrzeża oraz brak ryb drapieżnych. Kumak jest mało ruchliwy (powolny), często nieświadomie rozdeptywany tam gdzie występuje, masowo rozjeżdżany na drogach oraz pozbawiany siedlisk rozrodczych, również tych mniej typowych.

Kumak nizinny może zasiedlać zarówno wypełnioną wodą śródpolną koleinę wyżłobioną przez ciągnik... (PM/LTO)

...jak i niewielkie leśne kałuże znacznie ograniczając występowanie komarów poprzez zjedanie ich larw (PS/LTO)

Darzona społeczną akceptacją rzekotka, preferuje otwartą mozaikę mokradeł i zarośli w dolinach rzecznych, śródpolne zbiorniczki (np. jeziora krasowe) oraz sztuczne wyrobiska, raczej z dala od człowieka. Pod innymi względami ma podobne preferencje do kumaka i dość często występuje w jego towarzystwie. Jej obecność zdradza charakterystyczny i bardzo donośny głos, znany z pewnością większości ludziom z brzmienia, ale nieznaną co do źródła pochodzenia.

(PS/LTO)

(PM/LTO)

Rzekotka wschodnia „zamieniła” się miejscem ze znaną dotąd rzekotką drzewną

Trudno zauważalna (często siedzi na roślinności wynurzanej i potrafi modyfikować barwę skóry) i mało ruchliwa. Doskwierają jej podobne problemy egzystencjonalne jak kumakowi i stąd staje się coraz rzadsza.

Rzekotka bytująca na Rزتoczu, do niedawna uznawana za rzekotkę drzewną dominującą wśród krajowej fauny płazów, już od jakiegoś czasu budziła wśród naukowców podejrzenia odmienności. Zainicjowane w ostatnich latach przez Roztoczański Park Narodowy we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim badania genetyczne potwierdziły przypuszczenia, iż na Rزتoczu występuje nie drzewna, lecz rzekotka wschodnia.

W ZIMNEJ WODZIE...

Z pozoru delikatne i wątłej budowy, nasze krajowe płazy są wyjątkowymi twardełami. Nie jeden „mors” mógłby popaść w kompleksy a i nie jeden „survivalowiec” z uznaniem spojrząłby na coroczny tor przeszkód, który te małe zwierzęta muszą pokonywać – by przetrwać...

Pierwsze symptomy wiosny (jaka by ona nie była) to czas najlepiej zahartowanych „miłośników” ledwo rozmarzniętych roztoczańskich akwenów. Tak to już jest poukładane, że jak tylko trochę mocniej słońce przygrzeje, nasze szarobrzęzowe płazy migrują z miejsc hibernacji do miejsc rozrodu. Pionierami płazich wędrówek są traszki (grzebieniasta i zwyczajna) i ropuchy szare, wolno i ociężale przemierzające drogę pełną przeszkód i niebezpieczeństw (coraz częściej śmiertelnych). Wolne tempo sprawia, iż gatunki te niestety szczególnie licznie giną na drogach...

Chwilę później, lub nawet w tym samym czasie, tyle, że niepostrzeżenie, podążają długimi skokami i zdecydowanie szybciej żaby brunatne: moczarowa, trawna i zwinka. U tych gatunków „brunatne” są cały czas samce (a zwinki dodatkowo samce), zaś samce dwóch pierwszych okresowo przybierają błękitne (u moczarowej) i niebieskoszare (u trawnej) barwy. Ranking amatorów zimnej wody zamyka grzebiuszka ziemna, najmniej znany społeczeństwu gatunek, podobny trochę do ropuchy zielonej, trochę do kumaka i może jeszcze do brunatnej żaby, ale wystarczy spojrzeć w oko (jeśli jest otwarte) by ujrzeć pionową źrenicę – znak rozpoznawczy tego skrytego gatunku.

Oczywiście, wczesnowiosenne płazy nie wiedzą jaki będzie bieg pogody, stąd podczas „zażywania kąpeli” zdarzy im się... zamarznąć. To jednak nie problem. Nie raz już przyszło im mierzyć się z kaprysami normalnej, przysłowiowej marcowo-kwietniowej wiosny i szybko wracały do formy. Gorzej, gdy po bezśnieżnej zimie oraz ciepłym i suchym przedwiośniu – wyschną zbiorniki zanim rozwinie się kolejne „płazie” pokolenie.

Gody żab trawnych (PM/LTO)

Gody żab moczarowych (PS/LTO)

Gody żab zielonych (PS/LTO)

Okresy nawracających chłódów nie sprzyjają godom dorosłych płazów... (PS/LTO)

...oraz rozwojowi złożonego skrzeku, ale ich nie „zabijają”... (PS/LTO)

...natomiast pojawiające się susze stanowią już poważne i śmiertelne zagrożenie dla złożonego skrzeku (PS/LTO)

ZASŁUGUJĄ NA OCHRONĘ, której wciąż mają zbyt mało

Przez dekady płazy były „czymś” niezauważalnym dla większości ludzi. Dostrzegali je tylko ci wrażliwi na piękno przyrody naukowcy. Widzieli je rdzenni mieszkańcy wsi, ludzie zżyci pracą w lesie, ale patrzyli nierzadko bezrefleksyjnie i niejednokrotnie z niechęcią. Przez lata dla ochrony tych zwierząt nie robiono nic. Masowo ginęły (i giną nadal) na coraz ruchliwszych drogach, znikwały ze środowiska pól i lasów oraz łąk – po szeregu absurdalnych i często bezprawnych działań odwadniających wykonywanych do dziś, żyły nafaszerowane chemią pochodzącą z rolnictwa i transportu – i do dziś tak żyją, ale już nie tak licznie. Wiele miejsc ich życia, stanowiących przez wieki tereny łąk w dolinach rzecznych czy urozmaicone mokradłami pola, zamieniono na miejsce życia ludzi... tak, jakby już innych miejsc nie było.

Oslabione silną antropopresją nasze płazy zaczynają mierzyć się z poważnymi chorobami, które mogą być przysłowiowym „gwoździem do trumny” dla niektórych gatunków, powodując lokalne wymieranie.

Ciągi komunikacyjne stanowią istotną barierę na trasie wędrówek płazów do miejsc rozrodu (PS/LTO)

Pionierem w podjęciu czynnej ochrony populacji płazów w regionie jest Roztoczański Park Narodowy, który od blisko ćwierć wieku prowadzi systematyczne działania badawczo-ochronne dedykowane płazom i ich siedliskom, a ich celem nadrzędnym jest ochrona i tworzenie optymalnych warunków do życia miejsc rozrodu, korytarzy ekologicznych, w tym tras migracji oraz retencjonowanie wody w parkowych ekosystemach. Dodatkowo – w drodze uzgodnień i decyzji, działania Roztoczańskiego Parku Narodowego sięgają do jego otuliny, a ich jedynym zamierzeniem jest zabezpieczenie tych zagrożonych gatunków oraz ich siedlisk (w tym korytarzy ekologicznych) przed postępującą antropopresją objawiającą się głównie presją zabudowy oraz inwestycji (np. farm fotowoltaicznych).

Barierki okresowe na trasach wędrówek płazów rozstawiane wzdłuż dróg przecinających Park (PS/LTO)

Ropuchy szare pokonujące drogę przecinającą trasę wędrówek do miejsc rozrodu (PM/LTO)

Barieri stałe zamontowane przy najważniejszych miejscach rozrodu płazów w RPN umożliwiają płazom bezpieczną wędrówkę do zbiorników wodnych (PM/LTO)

Drodzy Przyjaciele Przyrody!

Przekazujemy w Wasze ręce cztery foldery tematyczne o roztoczańskich płazach, gadach, ptakach i nietoperzach. Dzięki realizacji projektu „Ochrona gatunków i siedlisk Natura 2000 na obszarze Roztoczańskiego Parku Narodowego” została zapewniona dodatkowa ochrona wybranym gatunkom fauny, a działania objęły również ich ulubione siedliska. Działania podejmowane w ramach projektu mają na celu czynną ochronę przyrody, zarówno ożywionej, jak i nieożywionej, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymania warunków wodnych sprzyjających zachowaniu siedlisk mokradłowych oraz środowiska bytowania gatunków zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym. Gatunki i siedliska związane z występowaniem wody należą do najbardziej zagrożonych komponentów przyrodniczych roztoczańskiej przyrody i stanowią bardzo istotną składową różnorodności biologicznej Roztoczańskiego Parku Narodowego.

Działaniami ochronnymi objęliśmy dwanaście zagrożonych i rzadkich gatunków zwierząt – traszkę grzebieniastą, kumaka nizinnego, żółwia błotnego, bociana czarnego, orlika krzykliwego, derkacza, sóweczkę, puszczyka uralskiego, mopka, nocka łydkowłosego, nocka Bechsteina i nocka dużego, z którymi, między innymi, będziecie mogli zapoznać się bliżej w naszych wydawnictwach. Dzięki projektowi zadbaliliśmy także o poprawę stanu i ochronę siedlisk borów bagiennych i torfowisk wysokich, poprawę retencji wód oraz utrzymanie ekosystemów nieleśnych.

Projekt obejmuje także wiele działań informacyjno-promocyjnych. Dzięki jednemu z nich możemy przekazać Państwu tę publikację.

*Beata Grabowska – kierownik–koordynator projektu
Andrzej Wojtyło – dyrektor Roztoczańskiego Parku Narodowego*